

Program pro primární prevenci sociálně patologických jevů v MŠ

Některé sociálně patologické jevy v kontextu mateřské školy

Pokud chceme zmínit některé sociálně patologické jevy v kontextu dítěte předškolního věku, je důležité uvědomit si následující:

Dítě předškolního věku je na samém počátku cesty k osvojení si pravidel slušného, žádoucího chování. Se sociálně patologickými jevy v pravém smyslu slova se v mateřské škole můžeme setkat u dospělých. U samotného dítěte se můžeme setkat spíše s nežádoucími projevy chování, které se mohou v sociálně patologické rozvinout vlivem nepříznivých okolností v budoucnu. Hovoříme častěji o chování rizikovém. V neposlední řadě mějme na mysli, že za nežádoucím chováním dítěte bývá často dospělý, který z různých důvodů vytváří pro dítě situace více či méně zátěžové, vzbuzuje v dítěti svým chováním úzkost, ohrožuje uspokojení jeho potřeb a podobně.

Se sociálně patologickými jevy jako je **týrání, šikana, drogy, nesnášenlivost, aj.** se mohou tedy setkat děti již v předškolním věku. Proto začínáme s primární prevencí se začátkem docházky do mateřské školy. Potřebné informace si osvojí formou přiměřenou jejich věku a schopnostem.

Charakteristika programu

Program byl vytvořen na základě toho, že převládající vliv pro utváření základních pravidel chování a společenských norem, pro volbu zálib, má rodina. Naše mateřská škola je partnerem pro rodinnou výchovu, kterou podporujeme a doplňujeme, snažíme se podporovat zdravý životní styl dětí ve spolupráci s rodiči, pomáháme rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenství v otázkách výchovy a vzdělávání dětí. Včas informujeme rodiče v případě problematického chování jejich dětí, zpracováváme zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky.

Témata prevence, kterými se v naší MŠ zabýváme:

- Vztahy v rodině a v kolektivu, rozdílnost kultur
- Výchova ke zdraví, osobní bezpečí, bezpečnost prostředí, ve kterém se pohybujeme
- Společenské vztahy, šikana, zvládání neúspěchu a agresivity

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet psychosociální podmínky vhodné pro děti tak, aby se cítily spokojeně, bezpečně, a to vlastním individuálním přístupem – respektujeme potřeby dětí, nepřetěžujeme, nespěcháme, umožňujeme postupnou adaptaci na prostředí, i na nové situace. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Snažíme se děti vést tak, aby byla dodržována pravidla bezpečnosti a společného soužití v MŠ. Dospělí se chovají spolehlivě a důvěryhodně. V jednotlivých třídách vedeme děti k přátelskému soužití, aby se sem každý den těšily.

Vzdělávací nabídka je vybírána dle rozumových schopností a individuálních potřeb dětí a vychází přímo z ŠVP PV naší MŠ.

Oblasti, ve kterých se prevencí sociálně patologických jevů, zabýváme:

- **Péče o tělo a zdraví**
 - rozvoj pohybových dovedností při cvičení a hrách ve třídě i venku, podpora přirozeného pohybu a zdravotní cviky pro děti
 - pobyt venku (vycházky do okolí, venkovní akce MŠ
- např. ve spolupráci s DDM, podzimní akce pro rodiče a děti na zahradě MŠ, oslava Dne dětí formou soutěží v areálu MŠ, aj.) – pravidelná kontrola prostředí učitelkami před aktivitami dětí venku – možnost výskytu injekčních stříkaček aj. nebezpečných předmětů – opakování pravidel bezpečného chování dětí
 - sezónní sporty (např. plavání, fotbal, florbal, bobování)
 - vhodné oblékání (nutná spolupráce s rodiči)
 - hygienické návyky
- **Zdravé stravování**
 - zjišťování potravinových alergií
 - poznávání ovoce a zeleniny, jejich ochutnávání
 - hry dětí s imitací potravin v dětských kuchyňkách
 - dodržování zásad pitného režimu dětí
- **Relaxace**
 - odpočinek při volných hrách a řízených činnostech
 - odpočinek po obědě (četba a poslech pohádek, příběhů)
 - relaxační cvičení (při TV chvilkách)
- **Prevence při samotné volné hře dětí**
 - stává se, že děti při volné hře používají vulgarismy a některé děti již dokážou danou situaci vyhodnotit tím, že na to upozorní učitelku, v tomto okamžiku se snažíme dětem vysvětlit jasnou a jim přístupnou formou, že tato slova jsou nevhodná a proč
 - zároveň se může stát, že při společných rozhovorech zavedou řeč na témata, která se týkají např. kouření, povídáme si společně o tom, proč je to nevhodné z hlediska zdraví, většina se s tím sama setkává bohužel přímo v rodině
 - pozorujeme vzájemné vztahy a chování dětí při hře, pomáháme dětem při řešení vzájemných konfliktů
- **Preventivní programy v MŠ**
 - **spolupráce s Městskou policií Mladá Boleslav** – seznamování dětí s bezpečným chováním ve městě, s úkoly městské policie, s pravidly slušného chování a prevencí proti vandalství, získání ucelených informací a návodů, jak se zachovat v rizikových situacích, se kterými se mohou děti v ulicích města setkat – to vše formou obrázkového příběhu
 - **besedy a programy ve spolupráci s IZS Středočeského kraje**

